

نسخه سی هجده ۱۰ غرور شد .
سنه لکی پسته ایله ه لیرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ه دولار) .

ابونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات

هیاهو راهما هیاهو ... دنیاه راهما هیوه حیات قاتالم ... !
- نیجه -

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارفی امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

۲ نجی جلد

آنقره ، ۱۴ تموز ، ۱۹۲۷

صافی : ۳۳

روحدن ملهم اولدی : آوروپادن تاریخ ادیان مدرسی
کتیریلدی ، اجتماعیات ، روحیات (حتی روحی
اجتماعیات ویا اجتماعی روحیات !) کی آنجق دینی
عقیده لر قارشیدنه تنقیدچی وضعیتدن حرکت
ایدن علملر تدریس ایدلدی . ایشته فا کولته نك
بوصفحه سنه باقیلنجه تماماً فرانسزلرک کیتدیکی
یوله کیردیکمز ظن اولونویوردی . لکن دیگر
صفحه سی تماماً باشقه ایدی . بر کره فا کولته
« آلهیات » اسمنی طاشیدی . ، یعنی « ته او
لوژی » فا کولته لری کی بردینی عقیده ایله مقید
اولدیفنی ضمناً قبول ایله دی . دیگر جهتدن اساساً
فا کولته نك آلدینی استقامت نه اولورسه اولسون
پک فائده لی بر درس اولان تاریخ ادیان درسی
مستثنا ، بوتون دیگر درسلرک موضوعی اسلام
دینیدر . حتی اسلام تاریخنه طائد تدریسات بیله
مدرسک نشریاتی کوزدن کچیریلدیکی تقدیرده
ثابت اولاجنی وجهله فرنکلرک آکلادینی
شکلده بر Apologétique آپولوژیه تیک (یعنی
تاریخی حقیقی آراشدیررکن تدقیق اولنان دینک
قیمتی هر وسیله ایله اعلایتمک ایستین) تدریسات
شکلنده در . نهایت فا کولته نك طلبه سی ده اسکی
طلبه علومدن متشکل اولدیفندن اسلام دینک
قادرولری خارجنه جیقمغه فعلاً نه تمایل نه ده
امکان موجوددر .

موجود اولان بو تناقضک ، مکتبلیزمک
دین تدریساتنده بوتناقضدن متولد مهیم وضعیتک
اجتماعی حیاتمزله مناسبتدار اولدینی کوزه چارپیور
فی الواقع عوامدن اولسون ، خواصدن (ویا
کندیخی خواص ظن ایدنلردن) اولسون هر
تورک بو کون دینه قارشى عینی مهیم وضعیت ایچنده
دکلیدر ؟ لکن بو حالک شیمدیکی سریع انقلابلرک
اثری اولدیفنی قبول اولونسه بیله دائمی اولماسی

مکتبلیزمه باقارسه ق غریب بر éclectisme
(اقتطاع فیلق) قارشیدنه بولونورز . بزبوا یکی
بولدن برینی دکل ، عینی زمانده هر ایکسینی ده
طوتمشز . فی الواقع اورتا مکتبلره دوام ایله این
چوجوقلریزمه دین درسلیخی ویرمکده قصور
ایتمه یورز . یعنی اسلام دینک اورتا مکتبلره
کیرن هر چوجوق ایچون مقبول و مسلم برعقیده
اولارق تعلیم ایدلمه سنی تصویب ایله یورز . ده
دوغروسى اسلامی برعقیده اولمقدن زیاده برعملیه
اولارق تدریس ایتمکده یز . چوجوقلریزم دینه
عائد ژیمناستیکى (تعبیر معذور کورولسون)
یعنی نمازده ناصل اکیلوب قالمق لازم کله جکنى
الح .. اوکر نمکده درلر . فقط دینک تاریخی
قیمتی ، معنوی ، اخلاقی صفحه سنی قاورامغه
مقتدر اولدقلری تصور ایدیلجهک سنده ،
لیسه لرک صولک سنه لرنده دین تدریساتی ده یوقدر .
بالطبع کنج چوجوق ، بو صنفلره کلنجه ،
اولجه کندیسنه میخانیکى اولارق تعلیم ایدیلن
عملیه لرک هانکی وجدانی تمایللرک تظاهر و افاده سی
اولدیفنی بردرلو آکلامق فرصتی الده ایدمه مدیکندن
اولکی تدریسات معناسز قالیور . دیمک که
لیسه لریمزک ایلک صنفلرنده هولاندالیرک بولندن ،
صولک صنفلرنده ایسه فرانسزلرک بولندن کیتمکده یز .
کچلم الهیات فا کولته مزه . اوراده ده ایکی
ضد جریان ، تافا کولته نك تأسیسندن بری کندیخی
کوسترر . بدایتده بوفا کولته نك اسمی « دینیات
فا کولته سی » قونولمق ایسته نیوردی . مقصوده
آشکاردی : دینیات فا کولته سی پارسده صور بونده کی
تبعات طالیه مکتبک دینی علملر شعبه سی کی
هیچ برعقیده ایله مقید اولمایه جق ، هر « دینی »
« عینی » اعتباری حائر عدایده رک ساده جه علمی غایه اتحاد
ایده جکدی . اساساً فا کولته نك پروغرامی ده بو

ایکی بولدن بری

الهیات فا کولته سی مجموعه سنک صولک
نسخه سنده استانبول دارالفنونى تاریخ ادیان
مدرسی ژ . دومه زیل امضاسیله شایان دقت
برمقاله وار . ترتیب و ترجمه اکیکلکلیرنه رغماً
مقاله نك بزم ایچون پک مهیم بر مسئله یی اورتایه
آتدینی آکلاشیلیور : مکتبلر مزده دین
تدریساتک ماهیتی نه اولاجقدر ؟

موسودومه زیل غرب مملکتلرندن ایکسینی ،
هولاندا و فرانسه یی مثال کتیره رک بو مسئله نك
حلی ایچون ایکی یول طوتمق ممکن اولدیفنی
کوستریور : فرانسه ده ، ظواهره رغماً ، دینلر
اولدقجه مختلفدر . بناء علیه دولتک نه اورتا
مکتبلرده ، نه ده دارالفنونلرده بر دینی اساس
طوتارق تدریساتی تنظیم ایله مسنه امکان یوقدر .
بولندن دولایی مکتبلرده لایسکلکی قبول ایتمش ،
دارالفنونلردن الهیات فا کولته لرینی قالدیرمش
بولونمقده در . (احتمال فرانسه یی بونتیجه یه ایصال
ایدن دیگر سیاسی سائقلر وارددر ، محرر بونلری
ذکر ایتمه یور ، اساساً بونلرک شیمدیك اهمیتى
یوقدر .) هولانداده ایسه ، بالعکس خلقلک
ومتفکرلرک بویوک برا کثرتی پروتستاندر .
بولندن دولایی اوراده الهیات فا کولته لری موجود
بولونمقده در . محرر مملکتیزدن بحث ایله مه یور ،
لکن مقاله سندن آکلاشیلیور که شوفکرده در :
هر مملکت تدریساتنده ، بو ایکی بولدن برینی
طوتمق مجبوریتنه تابعدر .

LAOKOON!

شتریندبرغك الكوزل تاریننی حکایه لرندن

«اون بشنجی عصرک صوکلرینه دوغرو، واون آلتنجی عصرک ابتدالرنده ایدی که، قرون وسطا، قورقونج وقاراکلق بره یولا کبی، دینی، سیاسی واجتماعی بوتون تشککلی و مؤسسهرلیله یر یر ییقیلور و بونلرک انقاضی اوستنه، انتباه و اصلاحات دورلری، فیاض و یارایجی بر قدرته، یکی یکی آبدهلر قوریوردی. دینیاتده، فکریاتده، ادبیاتده وکوزل صنعتلرده بونلرک اک لایموتلری یاراتیلدی. بویوک بر (انقلاب بشر) دی ... معظم یکی بردورکه، اک ممتاز ممثلری لوتهر، قولومب، قوپهرنیک اولدیلر.

لوتهر!.. ایشته آلمان تاریخنک اک بیوک آدمی!.. حر و شهامتلی برناصیه که، عصیانکار وجانی حمله لرله، اوکنده اک قدرتی ایمراطورلرک وجرأتلی حکیملرک عاجز وزبون دوشدکلری روما جهانکیرلکنی قیرمغه موفق اولدی. وورمده رایختاغده پاپانک سلطه سنی انکار ایدن بیاناتیله روما کلیسه سنه ایلک احاکار ضربه یی ایندیررکن: «نظریه لریمی انجیلک آیتلرله یاخود عقلی دلیلرله رد اینسینلر.» دییه علناً حایقیرارق، آلمانیا ایچون یکی بر دور آجیدی و آلمان کلیسه سنی رومایه باغلایان زنجیرک حلقه لرینی قوپاردی. اولجه بویوک کتله نیک تجزی قبول ایتمز بر پارچه سی عدایدیلن بوالمان کلیسه سی آرتق پارچه لائمش، دینی ده موقراسیلره انقسام ایتمشدی. نصرانیت عارض اولان بوانقسام ایلک یالکز آلمانیا دکل، بوتون برجهان پارچه لاندی. چونکه قرون وسطا تکمیل خرستیان آوروپادن، سیاسی بروحدتله، متحد، یکپاره وعالمشول برخرستیان جمهوریتی وجوده کتیرمک ایستیوردی.. ایستیوردی که، نصرانیلک فکری بوتون دنیا ایچون مشترک بر وطن حاله کسین. روماده بابالر بوفکرک اک باش مروج و معقلری ایدیلر و توالی ایدن صلیب سفرلرله بوتون خرستیان دولترینی عالی اداره لری اطرافنده طولایمغه چالیشدیلر. بوبر خیال خامدی، و محکوم زوال وافلاسدی؛ چونکه نه باباقلده، نه ده قنولیکلکده، وعلی الاطلاق کلیسه ده بویله برظفر تأمین ایده بیله جک قوت، اخلاق و سجه یوقدی؛ بالعکس بوتون خرستیانلق تردی و تفسخ ایتمش بر مؤسسهر ایدی.. جورومش وقوردلایمش بر آغاج که، ییقیمق ایچون بر صدمه، بر ضربه بکلیوردی. لوتهر بوضربه یی ایندیردی، شهرای آجیدی، و اوستنه آبده سنی دیکدی. بو (وارته بورغ) ده اک ساده یوکسک آلمان دیبله ترجمه ایندیکی «یکی انجیل» ایدی.

(شتریندبرغ) ک شوکابه سنده کی کنج اوغوستین کشیشی، لوتهرک کندیسیدر، حکایه ایسه غریک اوبویوک انقلاب تاریخنکدک ماهر و صنعتکار برآل ایلک قوباریلش بدیی بر صحیفه درکه، کنج اختلالکار دماغنده یکی بر عالمک اوزاق و فسیخ افقلری هنوز بلیرمکه باشلایان (عهد جدید) صاحبنک «ابدی شهر» ایلک آتیاق باصدینی کونده کی انطباعرینی، و بوانطباعر دولایسیله کچیردیککی باطنی انتباه وعصبانی کوسترر.

ع ۱۰

شمال قاپسندن سیاح بر اوغوستین کشیشی ایچری یه کیردی، و هادریان طاق ظفرینک اوکنده عزیز لاثوقونلرینی طاشیان قالا باغه چاودی. کشیش بردنبره ایشک نه اولدیفنی آکلایممدی، واقعا هیکل بر مجاهده بکزه یوردی، فقط او بویله ییلان ایننده اولش بر مجاهد خاطر لایه میوردی. بوسبیلله اهالیدن برینه دوندی ولایتیجه صوردی: «بو، کلیسه نیک هانکی مقدس فدا ایسیدر؟» غلطی اونی شاقا ایدیور ظن ایندی وکولومسه دی، فقط جواب ویرمکه لزوم کورممدی.

شیمدی خلق طاشدقچه طاشیور، وهپ بر آغزدن توروا آننک شرقیسنی سوبلیوردی، بوبر مجویه ایدی که، (رهبان) (حیوان) له قافیه یاییور، و باباسلری تهزبل ایدیوردی. ییلانلرک تخصیصاً بر باباسی صوقسی، غیر مؤمنلرک و باباسلردن نفرت ایدن قالا باغک باش اکلنجه سنی تشکیل ایدیوردی. آغوستین کشیشی توروا آدینی یاننده کنه صوردی: «چانلر بونک ایچونمی چالییور؟» غلطی بر باش اشارتیه تصدیق ایندی. تکرار صوردی: «انسانلر جلد بر مشلری؟» بوکا شو جوابی آلدی: «خایر، اونلر عقلیدر، فقط سن براز بدلاسک، وغالباً آلمانیا دنسک.»

کشیش بو صباح کونش دوغارکن، قدسی شهری رؤیته موفق اولش، حواریونک و مجاهدینک ارض مقدسه نهایت آتیاق باصدینی ایچون، جاده ده سجده یه قاپانه رق، جناب حق بو لطفندن دولایی حمد و ثنا ایتمشدی. فقط شیمدی یوره کی دارالیدی، ونفسی طیقاندی، چونکه هیچ منتظر اولمیدینی حالده، کوزلرینک اوکنده جریان ایدن شویت پرست آیتندن هیچ برشی آکلایه مامشدی و باشی آله رق شهرک

واردی، و (پهنتل) [۰] مرمرندن اوبولشدی، یعنی بردیفنه قدر قیمتلی ایدی.

سینیور دوفره دی هان بلدییه ریسنه قوشدی. رئیس مهندس لرله و برطاقم علامه لرله بر اکده دوفره دی یی تعقیب ایندی.

صنعت اثرینی دیشاری یه چیقاردیلر، و تدقیق ایندیلر؛ نتیجه ده توروالی راهب لاثوقون اولدینی آکلایشلیدی. وقتیه یونانلیلر توروالیلره، ایچنده محاربلر کیزلی بر آت هدیه ایتمشلر، و لاثوقون بو تهلکلی هدیه دن شهر داشلرینی تخذیر ایتمشدی. آپولون بوندن غضبه کلدیکی جهته لاثوقونک بوینته ایکی ییلان یاپیشدیرمشدی.

بو افسانه پیغمبرلرک دنیا ده نه قدر خطرناک بر نصیلری اولدیفنی کوستردیککی جهته، هیچ ده تسلیت وقوت ویریمی برشی دکلدی. فقط بوجهتی دوشون اولمادی، بالعکس اثر صنعت رومالیر طرفندن بخت بعدالموته بر اشارت تلقی ایدلیدی، بر نشانه که، اسکی عظمت دورینی وای کونلرک مقدراتی یاده کتیریوردی. میکهل آثر: «بودنیانک اک بویوک اثر صنعتیدر» دیدی، و بابا ایکنجی ژول واتیقان ایچون لاثوقونی صانون آلدی، سینیور دوفره دی یه قیدحیات شرطیه بر معاش باغلادیلر.

حفریات و تطهیرات واقعا برقاج سنه صوردی. فقط نهایت وقتا که اثر صنعت میدانه چیقدی، چیچکلر ایچنده و ساعتلره سورهن چان سسلری آراسنده روما جاده لرندن محتم بر آلا یله کچیریلدی. آلا ی تام فلامینا جاده سنه قویولدینی زمان، شهرک

[۰] آننه ایلک ماراطون آراسنده بیاض مرمر یله مشهور برداغ.

سینیور دوفره دی ۱۵۰۶ سنه سی ایلک بهارینک برکوننده روماده تهسکلین تهسنده کی باغنده دولای. شیوردی. برکون اول ایشجیلر باغده صو بولمق ایچون بر خنده ک قازمشلر، فقط برشی بوله مامشلردی. سینیور دوفره دی خنده کک اوکنده دوردی، و چیقان طوبراقلر زیان اوله جفته، باغده قولانمق داها ای اولمازمی دییه دوشوندی. باستونیه خنده کک دینی آشه لیه رک، طوبراغک درینلکنی معاینه ایندی. باستون هیچ مقاومت اوغرامه دن صاپنه قدر باتدی. کندی کندینه: «بوراده برک آلتنده مطلقاً بر مخزن وار» دیدی؛ اوکجه ایشجیلری چاغیرمنی دوشوندی؛ فقط کشفنی بالادات یاقمده داها بیوک بر کیف تصور ایندیککیچون، بر کوره کله بر قازمه آلدی و قازمغه باشلادی.

اوکله یه قدر آجیدینی ده لیک او قدر کنیشله دی که، قولایلقله ایچنه کیره بیلوردی؛ فقط ایچریسی زیفیری قاراکلق اولدیفیچون، اوکجه، کیدوب بر فنار آلتی ایجاب ایندی.

النده ایشیق، ده لیکدن سورونه رک کیردی وکندینی اوستی قبه لی بر سالونده بولدی. ایچ ایچه بش سالوندن کچدی. بورالرده دینه دن اثر یوقدی، فقط آلتنجیسنه کچدیککی زمان اوله بر منظره قارشیسنده قالدی که، بوتون وجودی رعشه یه طوتولدی.

دیو کبی ایکی ییلان، قهرمان انداملی صاقالی بر آدامک و یاننده کی ایکی اوغلاک وجودلرینه صاریلشدی؛ ییلانلردن بری آدامک صاغ بوکریخی، و دیکری اوغلانلردن برینک صول بوکریخی صوقشدی.

منظره او قدر مادی ایدی که، متعجب اشکال

جاده لرښي دولاشمغه باشلادی . جنوب جهتنده کائن اسقالاتنايه کيتمک ايستيوړدی . رومايه کلن پوتون هاجيلر دوغريجه بورايه کليرلر ، وابلک عبادت لرښي بو مقدس مردیونک باصامقلرنده ادا ايدرلردی .

قطنطینک زوجهي ته له نا ، يهودا والیسی پیلاتوسک سرایي اوکنده کی مردیونی قدس دن کتیرتهړک ، بورايه لاتهرانک يانه قويديرمشدی ، وپونک باصامقلرينه آياقله دکل ، ديزاوسننده جيغفق عادتدی .

آغوستين کشيشي اعتقادوتعصبنک اويانديرديني درين برحسوع وخشوع ايله مقدس محله ياقلاشدی وديکر مقدسات حضورنده حس اغتش اولديني وجد واستغراقک طغياني بکله دی ؛ چولکه مسيحه ده چار ميخه کريله جکی زمان بومرمر باصامقلره آهسته آديملره باصمشدی .

عين برده محله جوجقلرينک دوکمه لرله وکوجوک طاشلرله اوينادقلريني کورنجه بويوک رحيرته دوشدی ، وهله کنج ياپاسلرک قوشار آديملره کليرک ، مردیونه نك يکرمي سکز باصاماغني آنلارجه سته کچدکلريني کوردیکی وقت کنديسي ضبطه مقتدر اولمدي .

عبادتي معتاد طرزده ادا ايتدی ، فقط مأمول ايتديکي غشي وجذبه واقع اولامشدی . پونک اوزرينه لاتهران کلیسه سته کيردی و برآين ديکله دی . او بوراده ، مثلاً قولونيا کلیسه سي کي ، حقيقي غوت اسلوبنده برقاته درال کوره جکني اميد ايديوړدی . حالبوکه بو بر بازيليک ایدی ، ياخود بررومالی هالی که ، وقتيله پت پرستلر زماننده ايچنده بازار قوريلور وآليم صايم ياپيليردی . بوسيله پک دنيوی برمنظره عرض ايديوړدی .

بويوک محرابده تورات ايله انجيلک اوکنده ابکي باباس طوريوړ ، فقط نه اوقبورلر ، نه ده تغني ايديوړلردی ؛ بلکه جکه چاليورلر ، وکويا ياپراقلری قاريديريوړلمص کي ياپيوړلردی ؛ آرا صره ده کوليوړلردی ، ونهايت هيچ برتهيله بولونمادن يوريوب کيتيلر .

کندی کندينه : « بلده مقدسه بوميدر ؟ » ديه صوردی ، وتکرار سواغه چيقدی . وظيفه سي مناستره عايد برايشدن دولایي ، اوغوستينلرک وکیل عموميسي کورمکدی ، فقط اولا شهري کورمکی آرزو ايتدی . کيدرکن بولي خارجي سورده ، کوچوک برکليه به تصادف ايتدی . اوکنده کی ميدانلقده بر آلاي واردی . آلاي برطاقم هيکلر طاشيوردی : برفيچينک اوسننده باکوس ، آنه پنمش برسورو چيلاق الهلر ، و آرقالرنده : ساتورن ، فاون ، آپولو ، مهرکور ، وهنوس .

کشيش نوبلريني اوربرتن بومدهش منظره يي کورمه مک ايچون کنديني کلیسه نك ايچنه دارآندی . فقط آله اونده يکي برماسقارالغه تصادف ايتدی . محرابک اوکنده براشک دوريوړدی ، اوکنده آچيق برکتاب واردی . اشکاک آلتنده برپاپاس اوطوريور وآين اوقويوردي . جماعت (آمين) ديه جک برده ،

اشک مقابله ، ئي ياخ ! ئي ياخ ! ئي ياخ ! ديه آکيريوردي ! وبتون حاضران کوليوړدی . بو ، فلاسيک اشک بابراي ایدی که ، کچن عصرده منع ايدلش ، فقط قارناوال مناسبتيله تکرار قبول واحيا ايدلشدي .

کشيش نه اولديني کلايه مادی . کنديني دينسزلرک جهنمنده طن ايتدی . فقط وقتا که ، تبديل قياقله ، بالذات باکوسک شکلنه کيرمش بر باباس ، بوزي شراب طورطوسيله صيوانمش اولديني حالده ، منبره چيقارق ، برخطبه اوقومغه باشلايجه ، کشيش کنديني قاب ايتدی . بو حقيقي برخطبه دکل ، بوقاسک (ده قامه رون) ندن بعض پارچه لردی ، و او درجه حيا سزجه ایدی که ، قاديبلر الليله يوزلريني اورتمکه مجبور اولشلردی . باکوس باباسي ماهر بر پرنده ايله بوقاسدن سن پترو افسانه سته آنلادی . باشلارکن بو بر کوزل افسانه ایدی ، فقط صوکرآ ، پترو بر ميخانه به کليور ، و ايچکي پاره لرښي ميخانه جي به اوده تيوردي .

کشيش بونلری کوردکجه ، پوتون جهنم عذابلريني جکدی ؛ باباسه آرقه سني چويړدی . و نظرلری ديره کلرک بري اوزرنده آشاغيدن بوقاري به قوشوشدی ، صانکه سمياه طيرماغق ، وعفو ومغفرت ديله مک ايستيوړدی نظرلری ديره کلک باشلق تربيتانته صاپلاندی ، فقط بوتربيتانک آراسنده برشي سورونيوردي ، و بو بر ييلانه بکزه يوردي .

کشيش کنديني کلیسه دن ديشاري به آندی ؛ فقط کورمش وآکلامشدي که ، شيطاني برهيکل تراش سوريه ده « بعل » [۰] آيننده ذريت نمثالي اولان ارکک آلت تناسلي خيرسزلامه دن بورايه کتيروب صوقشدي ؛ عجا بو ديره کلک منشأی بر پت پرست معبد ميدي ، يوقه معمار بويله جه خرستيان معبدينه اک فنا بر پت پرست علامتي قوياق عالمي آلدانغدن برذوقني طومشدي .

سوقاق سوقاق دولاشه رق ، نهايت ، آرامقده اولديني اوغوستين مناسترينه کلدی . باش باباس صوفراده صدرده اوطوريويوردي ، و اطرافنده مسافر باباسلر واردی ، بونلر پرهيز وقتنده کناهلريني چيقارتمق ايچون کلشلردی . صوفراده تروفلي سولون قيزارتمه سي ، حاضر لوب يومورطه ، ايسلي بالق ، ايستريديه ، ييلان بالني ، ياباني دوموز باشي ، فقط هيپسندن اول سوراحيلرده وقدهلرده شراب واردی .

باش باباس سلاملايه رق : « اوطور ، کشيشجک ، ديدی ، برمکتوبمي کتيردک ، پک اعلا ، اورتينک آلتنه قوي ... بي ، ايچ ، وکيفکه باق ، چونکه يارين هيپز اوله جکز ! »

کشيش اوطوردي ، فقط کونلرده جمعه ایدی ، اونک ايچون آت يمکه بر تورلو جسارت ايدمه دي . عين زمانده بوراده نصل کنناه ايشلنديکني کورمکدن عذاب دويويوردي ؛ فقط ، نه چاره ، هيسي مافوقلری

[۰] اسرائيل دولتنده ظهور اغتش پک فنا بر پت پرست آينيدر . « بعل » دنيلن پته طابارلردی .

ايدی ، و يوقايدن کلن بر اخطاري تصحيح ايتک قاعده ممنوعدی .

هرنه قدر بوکون بوصوفراده لقردي ايتک دخی ممنوع ايديسه ده ، باش باباس بو فريضه رعایت ايتبور ، وخاطري بر مسافره بويه قونوشيوړدی . سوز صره سنده : « اوت ، محترم دوستم ، ديدی ، شيمدی بز روماده ايسته بودرجه به کلدک . بو ، مقدس کيجه ده اعلان ايديلن « سلطنت مسيحا » در : برچوبان ، برقويون آغيلي ! مقدس بابامز بوکون پوتون رومادولتنک اوزرنده حکم سوريوړ ، نصلکه سزار اويله ياباردی ، و نصلکه اوکوست اويله ياپمشدی . فقط شوراسنه دقت ايت که بو حاکميت عقلي برحاکيتدر ، و پوتون دنيوی پرسلر مسيحا واليسنک آياقلرينه يوز سوريوړ ! بو تاريخک اک بويوک دوريدر . بر قويون آغيلي و بر چوبان ! ... Bibamus

کوجوک کرسیده برمقرر بولونه رق طعام اثناسنده مقدس کتابلردن درس تقرير ايتسي ايحاب ايدرکن بوکون اوراده فلاوطه و لاوطه لرله برقاج سازنده بولنيوردي . بونلر برآرائق بر فانفار چالديلر ، بونک اوزرينه قدحلر بوشالتيلدی .

باش باباس : « شيمدی آکلات باقلم ، زائر ، ديدی ، سن که اوزاق يرلردن کليورسک ، دنيا دن يکي نه خبرلر کتيردک ؟ »

بويوک رتبه لي رهبان دن بري : « اوت ، ديدی ، کونشک آلتنده نه لر اولوب پيتيور ؟ » وعلاوه ايتدی : « قريستوف قولومب اولش وجنازه سني والادولیده کوممشلر . خسران وسفالت ايچنده بر اولوم . ذاتا باشقه تورلو اوله مازدی ! »

« کبرک صوکی تيه طاقلاق سقوطدر ! قازانديني شان و شرفله قناعت کتيرمه مش ، خديو اولق وويرکي جبايت ايتک سوداسنه دوشمشدي ! »

« اوت ، فقط او هر حالده هنده کلدی . غربه دوغرو يلکن آچديني حالده شرق هنده ! انسان بوني دوشونورسه ، چيلدير اجق کي اولور . شرقه کيتمک ايچون غربه دوغرو يلکن آچق ! »

« ذاتا هيسي چيلديريله جق ايشلر ، يالکز اک فناسي ، او بورايه (Lues) ي [۰] ، اومنچوس خسته لني کتيردي ؛ (بوراده بر شيلر فيصيلادی) قاردينال ژان دومه ديسي بونک ايلک قربانيدر ، بيلورسکزي يا ، مديسي ، بابايه خلف اولور ... »

« مقدس بابامز بويوک ژول ثاني به کلنجه ، اومسيحک اک قوتلي مجادلرندن بريدر ، وشو غالبا جاناوارينک نصل قولوچقه دن چيقدیني آرتق دنيا کوردی . شيمدی ده کلوب ايتاليامزي بايلاشه جقلرمش . صانکه آلمانلر بزه بيشيورمشده ... »

« فرانسلر ناپولیده ! شيطان کورسون صوراتلريني ! بزمله نه آلوب ويره ميورلر ! »

شيمدی باش باباس مسافري اوغوستين کشيشيله ده براز مشغول اولق لزومني حس ايتدی ؟

« به ، کشيشجک ! ديدی ، کيمکه ضعيفدر ،

[۰] لاتينجه فرنکی .

اوت ییلدر ، دنیاده نه قدر ات وارسه ، هبسی اوتدر . . . ergo

« بن جمعه کونی ، حضرت مسیحک شهادت واشکنجه کونی آغزیمه ات قوبام ! »

« اویله ایسه حقسنسک ! فقط اوقدر خیزی سوبله ، آکلایورمیسک ؛ کناه ایشله دیکک زمان ، حجره که چکیل ، و آغزیکي طوت ! هم سن اطاعت و سکونی تعلیم ایتلیسک ، بوزم مذهیمزک اک برنجی فضیلتلرنندیر . »

اوغوستین کشیشی اولاقیزاردی ، سوکرا کیره چ کبی اولدی ، و اوکجه ضعیف اولان یاناقلری شیمدی ایصلاق دری کبی کیکلرینه یاییشدی . فقط ، نفسی ازمک ایچون اغزیمه برقاشیق طوز آتدقن سوکرا ، صوصدی .

بیوک رتبه لی راهب : « بر برماقابه » در دیه فیصیلدادی [۰] .

باش پاپاس ، نکته صاورورارق : « مناستر تربیه سی انقراض حالنده در » دیدی ، و علاوه ایتدی : « کنج کشیشل مافوقلرینه اطاعت ایتبورلر ، فقط بوراده تنسیقات یاپیله حق ! . . . ایچ کشیش و آکلات باقم ! »

کشیش جواباً : « اطاعت انسانلره دکل ، آلهه در ! » دیدی .

بوسوز حاضران اوزرنده بر خوشنودسزلق تولید ایتدی ، و آقشام اوستی آیین اجرا ایده جک بیوک رتبه لی پاپاس دها زیاده ایچمکدن استنکاف ایتدی .

فقط بو باش پاپاسی رنجیده ایتدی ، چونکه او بونی کندینی بر مؤاخذه کبی تلقی ایتدی . « سن بوملکتک اولادیسک ، عزیزم ، فقط زمانه بی، و زمانه روحی طانیورسک . سکا بن بر اذننامه ویریم - طبیعی فیثاتی اوده مکه مجبورسک - اوزمان کون لکه دار اولماز . بوندن صرف نظر ! . . . panis et esto بوراده شرابه اکلک وار . . . اوستنده ده تره یاغی سورولی ! - یکی شراب کتیر ، غایمه دهس ! . . . بونم اوغلاندر ، بن شیمدی اوغلان سویورم . . . » بیوک رتبه لی راهب : « آمان ، دقت ! دقت ! » دیه تخذیر ایتدی .

« سنده بکا کناهکی اعتراف ایدرسک ، اوده شمش اولورز . سنک ژان نه عالمده ، بوقه شیمدی یکیسیمی وار ؟ » کشیش آیاغه قالدی ، کیتک ایتیوردی ، باش پاپاس بوندن تیقله کلدی . « سنک آدک نه ، کشیش ؟ »

« آدم مارتهن لوتهردر . . . فلسفه مدرسی . . . ویتبرغدن . »

« بکی ، بکی ، تشکر ایده رم ! طور ، کیتمه ، کتیردیکک مکتوبی ویر ! »

[۰] ماقابه لر : میلاد عیسادن ۱۶۷ سنه اول اسرائیل اوغلرینی سوریه ده یونان قرالریسک بویوندروغندن قورتارمق ایچون ییلرله قورتولوش عماربه لری یاپان قهرمان بریهودی عاقله سنک آدیدر .

کشیش مکتوبی اوزاتدی . باش پاپاس طرفی آجدی و مکتوبه کوز گزیدردی :

« ساقسونیا پرستندن ! . . . مدرس مارتینوس لوتهرس ، آرزو ایدیورسه کز ، مسافر اوداکزه کیدیکز . آقشامه قدر استراحت ایدرسکز ؛ سوکرا برلکده شیفنی نک مسامره سنه کیده رز ؛ اوراده قاردینال ژان دومه دیسی کی رجال ایله کوروشورسکز ، و دها برطاقم بیوک آدملمرله . . . مثلاً بالذات رافائل ایله . . . وملائکه کرامدن میکهل آنجه لو ایله . سن میکهل آنجه لوی طانیورمیسکز ؟ او شیمدی په ترو کلیسه سنی بنا ایدیور ، و سیقتین قانه درالی نقش ایدیور . . . طانیازسکز ، اویله می ؟ اویله ایسه بو آقشام اونکله طانیشیرسکز ! Vale frater آله راحتلق ویرسین ! »

دوقنور مارتهن لوتهر ، اولوم درجه سنده مضطرب برحاله ، کیتدی و ویره جکی حکمه استعجال ایتمه مک ایچون رومانک سفالتندن دها فضله کورمه ک قرار ویردی .

شیمدی اسقانیل اوینامغه باشلادیلر ، و باش پاپاس کاغدلری قاریشیدردی .

« پرنس بزه ماده مناسبتر بر آدم کوندرمش . شراب ایچمه یین و سولون قیزارتمه سنک اوکنده استاوروز چیقاران برصرائی ! »

« حریفک اوستنده برشامت وار کیدی ! » « عادتاً توروا آتته بکزه یوردی ؛ قارنده نه طاشیدینی ده شیطان بیلیر ! »

...

وقتا که لوتهر ، مایوس و پریشان ، لوجه سنه کلدی ، هونکور هونکور آغلادی و قاینار کوز یاشلری دوکدی . . . کوز یاشلری که ، خیالی انکساره اوغرایان برکنجک صوکسزاضطرابندن طاشیوردی . . . حقیقت اونک تخیلاتندن نه قدر باشقه تورلوایدی . . . واونک شیمدی به قدر تجیل ایتکی اوکره ندیکي شیلر نه قدر محقر و ذلیلدی !

فقط یالکز باشنه چوق قالمدی ، چونکه قاپی به وورولدی و ایچری به براوغوستین پاپاسی کبردی ؛ چهره سنده اطیشان ویرجی بر قوت واردی و اونکله طانیشقی ایتیوردی .

« مارتهن برادر ! نیچون بویله یالکز اوطور . یورسک ؟ بوراده سنکله علاقه دار دوستلر وار ، اونلره ایچکی آچلیسک . »

مارتهنک اللربی طوتدی .

و « بکا سوبله ، دیدی ، سنی تعذیب ایدن شی نه در ، سکا جواب ویره جکم . »

لوتهر کنج کشیشی کوزدن کچیردی ، او بر اسمر رومالی ایدی ، و قیویلجیم کبی پارلایان کوزلری واردی . فقط لوتهر اوقدر یالکز قالمشدی که ، دردلشمه احتیاجنه غلبه ایده مدی .

« اکر حضرت عیسا دیریلوبده مقدس بلده به کله ییدی ، عجباً نه دیردی ، دیرسک ؟ »

« شبهه سز پت پرست معبدلرینک تمیل دیوارلری اوزرینه کندی کلیسه سنک ، یوز آلمش بش کلیسه نک یوکسلمش اولدینی کورمکدن محظوظ اولوردی ! بک اعلا بیلیرسک که ، (شارلکن) ک (آخن) . دیره ک و صرصر کونوردیکی کوندنبری ، بزم بابالریزده پت پرستلری و اونلرک عبادتخانه لرینی عیسایه آتاق ترایی ایتکدن خالی قالدیلر . بو بیوک برشیدر ، و سونجلی برشی ! Ecclesia triumphans عیسایو کاسو غزمیدی ؟ اوچنجی Innocent مظفر کلیسه فکرینه نه کوزل بر برافاده ویردی . . . افلاطون ده اولسه بویله دیه جکدی . افلاطونی بیلیرسک ، دکل ؛ بک اعلا ، پاپا ، تیمایوسک برال یازمه سنه بش بیک دوقا ویرردی ! ایندوسان دیورکه : سن په ترونک خلقی ، آله طرفندن ، یالکز کلیسه بی اداره به دکل ، بلکه بتون دنیایی تمشیه مأموردر . آله کوک یوزینه ایکی بیوک مشعله قویدینی کبی ، بریوزنده ده ایکی بیوک سلطنت قوردی ، بری دها عالی اولان پاپائی سلطنتیدرکه ، روحلری تزییه مؤکلدیر ، دیکری دها ادا نا اولان قراللق سلطنتیدرکه ، بوکا یالکز انسانلرک بدنلری براقیلشدر ؛ بوکا قارشی بر دیه جکک واری ، برادر ؟ وارسه ، سوبله . »

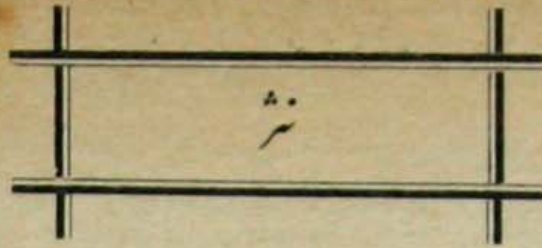
« خاییر ، بوکا قارشی دکل ، فقط کوردیکم وایشیندیکم هرشیته ، هرشیته ، هرشیته قارشی . »

« مثلاً ! یک ایچمک می دیمک ایتیورسک ؟ » « اوت ، اونلرده . »

« نه کوچک دوشونجه لیسک ! بن سکا اکیوکسک شیلردن بحث ایدیورم ، سن بکا یک ایچمکله جواب ویریورسک . توه ، مارتهن ، سن هم بوغازیکی سوه رسک ، هم ده بر تورکدن فرق یوق ! فقط accipio . عیسا افندیزم بریدلرینه جمعه ایرتسی کونی باشاق طویلاتیردی ؛ بوموسانک قانونه مغایردی ، و اسرائیل اوغللرندن فارزیه نلرک تفتیحه اوغرادی . سن بر فارزیه نسک . فقط بن شیمدی سکا حواری پاولوسک رومالیرله یازدینی شیئی ده خاطر لاته جنم . تام ده بزم کووه ندیکمز رومالیرله ؛ بلکه ده سن آلمان تبعه سندن اولدیفک ایچون بوکا مأذون دکلک . . . ایشته پاولوس شویله یازدی : « سز ظاهریمی کوررسکز ! »

« عفو ایدرسک ، بوانجیلده قوره نت مکتوبیدر . »

« اوو ! دیمک سن ظاهره باقیورسک ! . . . فقط پاولوس شونی ده سوبلیور : « بکا هرشی ایچون اذن ویرلشدر ، فقط هرشی فائده لی دکلدر . ات یازارنده صاتیلق نه وارسه ، بیک ، و آلت طرفتی چوق آراشدیرمایک ، تاکه وجدانکز راحت قالسین . چونکه ارض آلهه کدر ، ایچنده کیلرده برابر . » بونلر صریح سوزلردر و برفرانسز بونلرک معنانه large دیردی . فقط سن بورایه بر منافق یهودی کبی کلیور . و مافوقلریکی برطاقم صاچه شیلر ایچون جزایه چاریمق ایتیورسک ؛ و انسانلرک قویدینی قاعده لر ، سکا ، آلهه کانونلرندن دها فضله کلیور . توه ، مارتهن ، باری کندی سوزیکی خاطر لا : انساندن زیاده آلهه اطاعت ایتلیدر . سنی متکبر حروفات اسیری ، سن پاولوسی اوقومالیسک ، سن ! »

هول

— راپيندوانات تاغودن —

— ۱ —

بور

آقام صوك آلتونى برخيس كې صاقلاركن
بن يالكز باشم تارلادن كچن يوله يورويوردم .
كون ايشنى قارا كلغه كيندكجه داهاده رين كومو .
ليوردي و محسول ييچلمش يالكز قانان طوبراق
سسز ياييوردى .

بردن بر جوجوگك انجه سسى كوكك ايچينه
بوكه لى . او ، كوزه كورونمەدن قارا كلنى كچيوردى ،
كيجهك سسزلىك ايچنده شرفسك ايزنى براقارق .
اونك كوي شو ايسز طوبراقلرك صوكنده
دورويوردى ؛ شكر قاميشى تارلارلرك اوتەسندە ،
موز و انجه آره قاباليه لرك ، هندجوزى و قويو
يشلى جەق آغاچلرك كوكك لرك آراسندە صاقل .
برآن شو ايسز يوله ييلديز ايشيغك آلتندە
دوردم و قوللرله ، ايچندە بشيكر و ياناقلر ، آنە
يورەكلى و كيجه قانديللر ، كنديسك دنيا ايچون
نەقادار قيمتلى اولديغندن خبرسز برسويغله سەوينچلى
كنچ حياتلر دولو صايسز يوردلر قوجاقلان
قارا كلنى دنياي اوكمە ياييلمش كوردم .

— ۲ —

دەكيز قيسندە

صوكسز عالمرك دەكيز قيسيندە جوجوqlر
طوبلانيرلر .

اوجسز ، بوجاقسز كوك ، تپەدە دورغوندر
و دورمق بيلمەن صو فيرطينالىدر . صوكسز عالمرك
دەكيز قيسيندە جوجوqlر ، باغريشمار و دانسلرله
طوبلانير .

ئولرى قومدن ياپارلر و بوش قابوqlرله اوينارلر .
صولش ياپراقqlرله قاييqlرى اوره لر و كولومسيهرك
اونلر كنيش دهرينكلر دة يوزدورورلر . جوجوqlر
عالمرك دەكيز قيسيندە اوينلرى اوينارلر .

اونلر يوزمە بيلمزلر ، اونلر آخ آمانسى بيلمزلر .
انجى چيقارانلر دة كيزه انجى ايچون دالارلر ، تاجرلر دة كيز
صايشى ايچون كيلرله آجيلرلر ، حالبوكة جوجوqlر
چاقيل طاشلر طوبلانلر و اونلر ينه صاچارلر .
اونلر صاقل خزينلر آرامازلر ، اونلر آخ آمانسى
بيلمزلر .

دەكيز قهقهه ايله قابارلر ، و دەكيز قومسالنك
كولومسەسى دوگوق دوگوق باريلدار . اولوم صاچان
دالغار جوجوqlرله معناسز شرفلر سويلرلر ، طبق

لوتەرمقدس كتابلرك هنوز كينە واقف دكلدى [*]
چونكه مناستردە eprpus juris ي [*] آريستو .
تەلەسى ، و يرزىلى ، و يلو توك قومديالرى نحصيل
ايتشىدى ، كچيردىكى باطنى مبارزەلر سبيله دە براز
مفتوردى ، بونك ايچون جواب و برەمدى ، بونكه
برابر يورەكندە اوفكه قاينا يوردى .

ايتاليان كيشى ، ساخته بر علاقه ايله : « داه
بكا سوراجق بر شيك وارى ؟ ديدى ، بو سوال
لوتەرى بىتون قيزدردى ، « آكلابورم ، سن بر
اجنبى اولديغك ايچون ، بزم قويمى عادتلرئز سنى
جرىحه دار ايتدى . هرملكك عادتلرى وارد ، بزم
رومادە قازناوال كونلرى اسكى پت پرستلر اولو
آللەلرى ماسقارا ايدەرز ! طن ايدرسەم ، آلمانيدە
سزە عيىنى ياييورسكز ، بلكە داهاقابا برطرزە !
بورادە بوكا آليشماليسك ! آشك بايرامە كلنجە ،
بونك اساساً كوزل بر معناسى وارد ، چونكه زواللى
حيوانچق منجيزلە آمانسى مصر ايلە كوتورمك شرفنە
مظھر اولمشدر . فقط سن دە بيليرسكيا ، دنيدە
هر بيوك و كوزل شى آياق طاقنك النە دوشنجه ماسقارايە
جوريلير . بوكا بزمە يايە بيلير ؟ .. سكا باشقا بر
خدمندە بولنە بيليرىم ؟ برشى آرزو ايد ييورميسك ؟
« هيچ برشى ! فقط تشكر ايدەرم ! تشكر ! »

لوتەر تكرار يالكزدى ، وشبە ذهندە تكرار
جەم قازانلر قانتمغە باشلادى . كندى نقطە نظرند
او آدمك حقي واردى ، او مدعالرى عقلى دليلرله
وياولوسلە تاييد ايتشىدى . فقط اونك نقطە نظرى
ياكلشىدى ؛ مثله بورادە ايدى . انسان احوالە نقطە
نظرى نصل دە كيشيدره بيلردى ؟ بونى آنجق ايمان
يايە بيلردى و بو بر غفران اولوردى . ديمك انسان
اثرى دكل . بونك اوزرينە اونك ، آريستوتەلەسك
منطق و محاكە سبيله تربيه اولش مدقق عقلى ، مناقك
نقطە نظرى تعميقە باشلادى .

ارحم الراحمين اولان آله انسان اوغللرك ضعف
ويلاهلرئ غفار و ماسحە كار بر تبسملە قارشىلاسين دە ،
عين شيشى بزم ايچون يايمايلم ؟ نيچون بزم داهاسرت
وي آمان اولام ؟ مادەمكە بورادە بويلە ائدن بر قالب
ايچندە دور ايدوب طور بيورز ، احوالە دوشونجه .
لر بزمە لحي اولمى دكللى ؟ بونك عقلە نە ضررى اولور ؟
اوبنە كندى حصە سنى آلير .

بالدات باولوس ديمەشى : « بزم اوفكر دەرە بركە ،
انسان آلهك امرلرئ رعایت ايتەركدە ، صرف
ايمانى اولديغندن دولاي غفراة مظھر اولسون . »
- صوك كلكجك صابيدە -

صمە جميل

[*] چونكه اوزمان جهل و تعصب او درجەدە
ايدى كە ، انجىلى اوقومازلر و اوقومازلردى و كليسه
بو حالك ادامەنە چوق اعتنا ايدردى . لوتەرك بولندينى
مناستردە برتك انجىل واردى ، اودە غنزدە طور بردى .
[**] لاتينجه مشهور « مجلة حقوق و قوانين »
بالخاصة ژوستينيانك تدوين ايتديكى مدنى قانونلرى
احقوا ايدر .

آنە بيكنك بشيكنى سالاركن ناصيل سويلرسە .
دەكيز جوجوqlرله اوينار و دەكيز قومسالنك
كولومسەسى دوگوق دوگوق باريلدار .

صوكسز عالمرك دەكيز قيسيندە جوجوqlر
طوبلانيرلر . فيرطينا يولسز كوكدە كزير ، كيلر
ايزسز دە كيزدە بارچالانير ، اولوم هر برى قابلاز جوجوqlر
اوينار . جوجوqlرلر بويوك طوبلانغاسى صوكسز
عالمرك دەكيز قيسيندەدر .

— ۳ —

منبع

بيكك كوزلرنده اوجوشان اويقو . . . اونك
نەردەن كلدېكنى بيليورمى كيمسە ؟ ئووت ، بر
روايت واركة اونك يوردى ، آتش بوجكلرينك
خفيفجە آيدىنلادىنى اورمانك كوكك لرك آراسندەكى
پرلر كويندە ، ايكي دانە اوتانفاج افسون غنجهسك
آصيل دوردينى يردەدر . او ايشتە اورادن بيكك
كوزلرئ اوبنە يەكلير .

بيك اويوركن دوداqlرندە نيتەش كولو .
مسەمە . . . اونك نەردەدە دوغديغنى كيمسە
بيليورمى ؟ ئووت ، بر روايت واركة هلالك كنچ
برصولفون شعاعى غائب اولان برصوك بهار بولوطنك
كنارينە دەكش و كولومسەمە ايلك دفعە ايشتە
اورادە ، ژالەلرلە ييقانان بر صباحك اويقوسى ايچندە
دوغمش . . . بيك اويوركن دوداqlرندە نيتەش
كولومسەمە .

بيكك قوللرنده آياqlرندە چيچكلەن طاتلى ،
يوموشاق تازەلك . . . اونك بو قادار اوزون
زماندر نەردەدە صاقلانديغنى بيلن كيمسە وارى ؟
ئووت ، آنە داهبا بر كنچ قيز ايكن قلىنى سەوكينك
نازلى و سسسز اسرارى ايچندە (او) قابلا .
مشدى . . . بيكك قوللرنده ، آياqlرندە چيچكلەن
طاتلى ، يوموشاق تازەلك .

— ۵ —

بيكك بولنيقەسى

أكر بيك سادەجە ايستەسەيدى شو آنده
كوكە فيرلار ، اوچاردى .

اونك بزمى بر اقوب كيمەمەسى بوشنە دە كيلدر .
او باشى آنەنك كوكسى اوستندە ديكنديرمەيە
جان آتار ، و آنەنك باقىشلىرى غيب ايتەيە اصلا
داياناماز .

بيك هر تورلو كوزل لاقيرديلرى بيلير ، حالبوكة
دنيدە بك آز كيمسە او لاقيرديلرك معناسنى آكلار .
اونك اصلا قوشمق ايستەمەمەسى بوشنە دە كيلدر .
اونك ايستەديكى شى آنەنك لاقيرديلرئ
آنەنك آغزندن اوكرنمكدر . ايشتە بونك ايچون
بيك اوقادار صاف و برشى بيلمز كورونور .

بيكك بريغين آلتون و انجيسى واردى ،
حالبوكة بودنيايە برديلهنجى كې كلدى .